

ERZURUM BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
SU VE KANALİZASYON İDARESİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

İÇME VE KULLANMA SUYU TEMİN EDİLEN VE EDİLECEK OLAN
YÜZEYSEL VE YERALTI SU KAYNAKLARININ KİRLENMEYE
KARŞI KORUNMASI HAKKINDA

YÖNETMELİK

AMAÇ VE KAPSAM

Madde 1- Bu yönetmelik içme ve kullanma suyu temin edilen ve edilecek olan yüzeysel su kaynaklarının evsel , endüstriyel , tarımsal ve her türlü hayvancılık faaliyetlerinden kaynaklanan artıklar ile kirlenmesini önlemek için bu kaynaklar etrafında , mutlak , kısa uzun mesafeli koruma alanları teşkil ederek buralarda alınacak tedbirler ile toplum sağlığının korunması amacıyla hizmet eder.

ESKİ Kurtuluş Kanunu ile belirlenen görev ve yeki alanı içinde şehrin yararlandığı ve yararlanacağı tüm yüzeysel su kanalları bu yönetmelik kapsamındadır.

Milli Savunma Bakanlığına tahsisli alanlar ile Genel Kurmay Başkanlığının kullanıma ihtiyaç duyacağı alanlar bu yönetmeliğin kapsamı dışındadır.

TANIMLAR :

Madde 2 – İçme ve kullanma suyu temin edilen ve edilecek olan yüzeysel su kaynakları içme ve kullanma suyu temin edilmek üzere kullanılan veya kullanılması amaçlanan her türlü yapay ve doğal göller ile bunları besleyen sularıdır.

Mutlak Koruma Alanı :

İçme ve Kullanma suyu temin edilen veya edilecek yapay ve doğal göller etrafında en yüksek su seviyesinden su ile karanın oluşturduğu çizgiden itibaren yatay 300 mt. genişlikteki karasal alandır.

Kısa Mesafeli Koruma Alanı :

Mutlak Koruma Alanı üst sınırından itibaren 700 mt. genişliğindeki karasal alandır.

Orta Mesafeli Koruma Alanı :

Kısa Mesafeli Alanı üst sınırından itibaren yatay 1 km. genişliğindeki karasal alandır.

Uzun Mesafeli Koruma Alanı :

Orta Mesafeli Koruma Alanı' nın üst sınırdan başlamak üzere su toplama havzasının nihayetine kadar uzanan tüm yatay karasal alandır.

Atık :

Her türlü üretim ve tüketim faaliyetleri sonunda fiziksel, kimyasal ve bakteriyolojik özellikleriyle karışıkları alıcı ortamlarda dolaylı veya doğru dan zarar verebilen ve o

ortamda doğal birleşim ve özelliklerini değişmesine yol açan katı, sıvı veya gaz halindeki maddelerdir.

Atık Su :

Evsel, endüstriyel, tarımsal ve diğer kullananlar sonucu kirlenmiş veya özellikleri değişmiş suları ifade eder.

Endüstriyel Atık Su :

Evsel atık su dışında kalan endüstrilerin, imalat hanelerin, küçük ticari işletmelerin ve küçük sanayi sitelerinin her türlü üretim, işlem ve prosesinden kaynaklanan sularıdır.

Ön Arıtma :

Atık suların kanalizasyon şebekesine boşaltılması dan veya her hangi bir taşıma aracı ile tekil, ortak veya kamuya ait bir atık su arıtma tesisine taşınmasından önce önem ve kirlilik yüklerine göre arıtılmaları amacıyla ESKİ tarafından kurulması istenecek her türlü arıtma tesisleridir.

Atık Su Depolama Tankı :

Atık suların toplandığı ve dengelendiği teknik usullere göre hazırlanmış fenni çukurlardır.

Arıtma :

Suların kullanım sonucu yitirdikleri fiziksel, kimyasal ve bakteriyolojik özelliklerin bir kısmı veya tamamının tekrar kazandırmak ve / veya boşaldıkları alıcı ortamın doğal, fiziksel, kimyasal, bakteriyolojik ve ekolojik özelliklerini değiştirmeyecek hale getirebilmelerini temin için uygulanacak her türlü fiziksel, kimyasal ve biyolojik arıtma işlemlerini ifade eder. Bir diğer tabirler de atık suların alıcı ortama verilmeden önce kirlenici özelliklerini müsaade edebilen alıcı ortam parametre değerlerine indirme işlemidir.

Alıcı Ortam :

Atık suların deşarj edildiği kanalizasyon şebekesi, dere, akarsu, yer altı suları ve arazidir.

Ekolojik Denge :

İnsan ve diğer canlıların varlık ve gelişmelerinin sürdürme bilmeleri için gerekli olan şartların bütünü ifade eder.

Çevre Kirliliği :

İnsanların her türlü faaliyetleri sonucu havada, suda ve toprakta meydana gelen doğal olmayan değişimler sonucu, ekolojik dengenin bozulması ve bu tür faaliyetler sonucunda ortaya çıkan salgın hastalıklar ile görüntü bozukluğu, koku, gürültü ve atıkların çevrede meydana getirdiği diğer arzu edilmeyen sonuçları ifade eder.

Çevre Koruması :

Ekolojik dengenin korunması, Havada suda , toprakta, kirlilik ve bozulmaların önlenmesi ve çevrenin iyileştirilmesi için yapılan çalışmaların bütünüdür ifade eder.

Dereler :

Yer altı ve yer üstü bir su kaynağına dayalı olarak yılın her ayında akan veya arazinin jeolojik ve topoğrafik durumuna bağlı durumuna bağlı olarak yılın belirli aylarında önemli sayılabilecek miktarda suyu içme suyu kaynağına taşıyan derelere denir.

Yer altı Suları :

Toprak yüzeyinin altında, zemin boşluklarının , su ile dolu bulunduğu bölgedeki suya yer altı suyu denir.

İLKELER :

Madde 3- a) Yüzeysel su kaynaklarına bu yönetmeliğe EK – 1’ de yer alan içme ve kullanma suyu kaynaklarındaki Ham Su Kalite Standart Parametreleri cetveline göre kirlenmeye neden olacak atık verilemez.

b) Bu yönetmeliğin kapsamında kalan alanlarda yapılacak planların hazırlık safhasında alt yapı konusunda gerekli uyum sağlanması açısından ESKİ Genel Müdürlüğünün görüşünün alınması şarttır.

Ayrıca yürürlükteki imar planları da bu yönetmeliğin doğrultusunda tadil edilir.

c) Mutlak ve kısa mesafeli koruma alanları içinde bulunan Devlete Belediyeye ve Kamuya ait alanlar gerçek ve tüzel kişilere satılamaz veya devredilemez.

d) Mutlak koruma alanı dahil bütün koruma alanlarında gerek içme, gerek kullanmaya suyu kaynağındaki suyun halkın hizmetine sunula bilmesi ve gerekse yol, köprü v.s. gibi tesislerin yapımı için ihtiyaç duyulacak her türlü inşaat , boru döşeme, kazı yapılması, taş ocakları açılması ve işletilmesine ESKİ’ ce önerilecek tedbirler alınmak şartıyla ESKİ Yönetim Kurulunca izin verilebilir.

Ancak bunlar her türlü atıklarını, kanal, sistemine mevcutsa kanal vermek değilse, atık su depolama tankından toplamak zorundadırlar.

a) tanımlar maddesinde belirlenen koruma alanı sınırları havza sınırını aşamaz

II. BÖLÜM

KORUMA ALANLARINDA ALINACAK ÖNLEMLER :

Madde 4- A) Mutlak Koruma Alanı (0- 300 m.)

1- Mutlak koruma alanı içinde içme ve kullanma suyu temin edilen ve edilecek olan yüzeysel su kaynaklarının kirlenmesine sebep olacak hiçbir faaliyet yapılamaz.

2-Mutlak Koruma Alanı içinde kalan yerler bir program dahilinde ESKİ Genel Müdürlüğünce kamulaştırılır.

3- Bu mutlak koruma alanları ağaçlandırılır. Gerekli görülen yerler çitle çevrilir.

4- Çöp, moloz, çamur, gibi atıkların mutlak koruma alanı ve yüzeysel su kaynaklarına dökülmesine izin verilemez.

5- Kazı yapılmasına , maden ocağı açılmasına ve işletilmesine izin verilemez.

6-Bu alan içerisinde tabii gübrelerin açıkta toplanmasına ve sıvı ile katı yakıt depoları tesisine izin verilemez..

7-Göl içinde yüzmek, ayrılmış alanlar dışında piknik yapmak ve sportif faaliyetler için kürek ve yelken ile hareket eden vasıtalar kullanmak şartıyla ESKİ' ce uygun görülen yerlerde izin verilebilir.

8- Mutlak koruma alanı içinde turistik tesis, iskan, konut, endüstri depolama ve benzeri kullanımlar amacıyla hiçbir türlü yapı yapılmamasına izin verilmemesine yönelik olumlu görüş verilemez.

9- Bu alanlar içinde mevcut konut, turistik ve depolama tesisleri ile endüstri kuruluşları kamulaştırılınca kadar atıklarını sızdırmazsız atık su depolama tankında toplarlar.

Bu atık sular, atık suların kanalizasyon şebekesine deşarj yönetmeliği esaslarına göre bu alandan uzaklaştırılır.

10- Bu alanda hayvancılığa ve tarıma hiçbir şekilde izin verilemez. Bu alanda yerler kamulaştırılınca kadar mevcut tarım faaliyetlerini sulu ziraat olmaksızın suni gübre, ilaçlama kullanılmaksızın geçici olarak izin verilebilir. Mevcut hayvancılık tesisleri de 9'ncu maddedeki tasfiye esaslarına tabidir.

B) Kısa Mesafeli Koruma Alanı (300 –1000 m.)

Bu alanda (A) fıkrasındaki Mutlak Koruma Alanına ait 4,5,6 bentleri uygulanır.

C) Orta Mesafeli Koruma Alanı (1000 – 2000 m.)

1-Bu alanda (A) fıkrasındaki Mutlak Koruma Alanına ait 4,5,6 bentleri uygulanır.

2-Bu alan içerisinde endüstri Kuruluşlarına, hayvancılık tesislerine her türlü depolama tesislerine toplu konutlara izin verilemez.

3-Bu alanda kırsal nüfusun ihtiyacına cevap verecek toplu olmamak kaydıyla taban alanı katsayı % 5 ve en fazla 2 kata müsaadeli bireysel konutlar, otel, motel gibi turizm tesisleri gazino, lokanta, gibi günü birlik tesisler, kimyevi, paylayıcı, parlayıcı, yanıcı ve yakıcı maddelerin depolana bileceği kapalı depolama tesislerine yönelik olumlu görüş verilebilir.

1- Bu alanda sulu tarım yapılmaksızın kalıcı ve zehirli tarım ilacı kullanmamak şartıyla tarım ilaçları ve suni gübre kullanmak suretiyle tarım faaliyetlerine müsaade edilir.

2- Bu alanda içerisinde aile işletmesi büyüklüğündeki havancılık faaliyetleri yapılabilir.

3- Bu alanda bulunan mevcut konutlar, turistik tesisler, endüstri kuruluşları her nevi depolama ve hayvancılık tesisleri dondurulur ve bunlar ilgili kuruluşça iskan işleme ruhsatı v.b. yönlerinden incelemeye alınır. Bu incele sonucunda yasalara aykırı olarak bu alanda yer aldığı veya faaliyette bulunduğu tespit edilen yapılan ESKİ' nin görüşü de alınmak kaydıyla en kısa süre içinde ilgili kuruluşlarca alanda uzaklaştırılır. Yasalara uygun olarak faaliyette ulundukları ancak, bu alanda yer almalarının sakıncalı olduğu anlaşılan kuruluşların yada kamulaştırılmasına gidilir, ya da atık suların kanalizasyon şebekesine deşarj yönetmeliğinin ışığı altında ESKİ' nin önereceği tüm tedbirleri yerine getirmeleri kaydıyla faaliyetlerine geçici olarak müsaade edilir.

Ayrıca bu alan içinde yer alacak tüm yapıları kanalizasyon şebekesine bağlanması zorunudur.

Bu konuda ESKİ ' nin hazırlayacağı proje esas alınarak maliyet bu tesisten faydalanacak olanlardan ruhsat aşamasında tahsil edilir.

D) Uzak Mesafeli Koruma Alanı 2000- Su toplama havzası sınırı :

1 -Bu alanda yeniden organize sanayii bölgesi açılmamak koşulu ile endüstriyel nitelikte atık su oluşturmayacağı ancak ESKİ tarafından belirlenecek endüstri kuruluşlarına yer verilir.

2 - Bu alandaki mevcut endüstri kuruluşlarında 1'ncei betteki şartlar dışındaki olanlar ESKİ mevzuatına göre işleme tabii tutulacaklardır. Bu işlemlerin yapılmasına kadar mevcut tesislere atık suların kanalizasyon şebekesine deşarj yönetmeliği esasları ve ESKİ' ce belirlenecek tedbirler uygulanır.

3- Bu alan içinde mevcut toplu konut yerleşimlerinin atık suları ESKİ Genel Müdürlüğünce Atık Su kanalizasyon Şebekesine deşarj yönetmeliği esasları uygulanır.

4- Bu alan içerisindeki yerlerde tarım faaliyetlerine, kalıcı ve zehirli zirai mücadele ilaçları kullanmaksızın izin verilir.

5-Bu alan içerisindeki yerlerde tavukçuluk besicilik gibi faaliyetlere ESKİ' ce belirlenecek tedbirler çerçevesinde izin verilir.

DERELER :

Madde 5- İçme suyu kaynağına ulaşan derlerle ilgili olarak;

a) Derelerin her iki yanında teşkil edilen 0-200 mt' lik koruma bantlarında Mutlak Koruma alanına ait 4 (A) maddesinin 1,2,3,4,5,8,9 ve 10'ncu bentleri hükümleri geçerlidir.

b) Derelerin her iki yanında 200 mt. 'den 1000 mt' ye kadar olan alan içinde sadece taban alan kat sayı &% 5' i geçmemek kaydıyla en fazla 2 katlı konutlara müsaade edilir. Ayrıca bu alanda mutlak koruma alanına ait 4 (A) maddesinin 4,5,6 ve 8'nci bentleri hükümleri uygulanır.

KAYNAK SULARI VE YER ALTI SULARI :

Madde 6- Kaynak suları ve yer altı suları için koruma alanları teşkil etmeyen gerekli tedbirleri almaya ESKİ yetkilidir.

Kaynak ve Yeraltı Suları ile İlgili Olarak :

a) İçme ve kullanma suyu amaçlı ve yeraltı suyu kalitesinde meydana gelen bozulmalarda, kirletici kaynak belirlenir ve kirleticilere cezai müeyyide uygulanır.

a) Yer altı besleme havzası içerisinde kirlenmeye neden olabilecek türden faaliyetler yasaktır.

c) Derin kuyu, pınar ve kaptaj galerilerinin 50 metre çerçevesinde hiçbir yapıya izin verilmiş katı ve sıvı atık boşaltımı ve geçişe izin verilemez. Bu koruma önlemi uygulayabilmek için yeraltı suyu kaynağını 50 m. çevresi dikenli tel ile çevrilir.

d) Koruma alanının büyüklüğü yerel koşullara dikkate alınarak İdarece azaltıla bilir yada artırılabilir.

e) Atık sulara veya yağmur suları ile süzülerek yer altı suyuna taşına bilecek nitelikteki maddeler, yer altı suyu besleme havzası içerisinde, doğudan zemine depolanamaz.

f) Kaynak ve yer altı suyun besleme havzası içinde her türlü kimyasal madde proses ve arıtma çamurları ve çöp çürütme tankları, özel atıklar v.b. maddelerin depolama tankları sızdırmazlık nitelikte olmalıdır.

g) Radyoaktif izleyiciler kullanılması gerektiğinde, su kirlenmesine neden olmayacak izleyiciler kullanılmalıdır.

h) Yüzeysel suların, yer altı suyuna sızdırılmasını önlemek amacıyla derin kuyu çevresi kil tamponu ve kuyu ağzında betonla uygun şekilde kaplanmalıdır.

İ) Yer altı suyu beslemek amacıyla araziye verilen tekrar kazanılan sulardan yüzeysel suyu kimyasal ve bakteriyolojik yönden temiz olmalıdır.

III. BÖLÜM

CEZAI HÜKÜMLER :

Madde 7 – Bu yönetmelik hükümlerine uymayanlar hakkında ESKİ Kuruluş Kanununun delaletiyle Türk Ceza Kanununun 516'ncı maddesine göre kovuşturma yapılır.

Ayrıca meydana getirdikleri zarar 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkındaki Kanun uyarınca sebep olanlara ödettilir. Bu konulara ilişkin tüm mevzuatın cezai ve mali hükümleri saklıdır.

Madde 8 – Bu yönetmelik hükümlerine aykırı davranışları görülen gerçek ve tüzel kişiler hakkında en az iki ESKİ teknik görevlisi tarafından tanzim ve imza olunan tutanak, ESKİ Genel Müdürlüğüne sunulan ESKİ Genel Müdürlüğü bu tutanakları değerlendirerek mütealası ile birlikte gereği için ceza tayinine yetkili mercilere iletir.

YÜRÜRLÜK :

Madde 9 - BU yönetmelik genel kurul tarafından kabulünü müteakip mahalli gazetede yayımı tarihinden itibaren yürürlüğe girer .

YÜRÜTME :

Madde 10 – Bu yönetmeliği Erzurum Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü yürütür.

(EK – 1)
İÇME VE KULANAM SUYU TEMİN EDİLEN KAYNALARDAKİ
HAMSU STANDART PARAMETRELERİ

Sıcaklık	30 (°C)
Renk (Plt. –Co birimi	75
PH	6,5 - 8,5
O, Doygunluğu	70 %
Klorür	250 (mg / l)
Sülfat	250 “
Amonyum - N	1.0 “
Nitrat -N	10 “
Demir	1.0 “
Mangan	0,5 “
KOI	50 “
BOI	10 “
TNK (Toplam khjeldahl Azotu)	1.5 “
Anyonik Yüzey aktif maddeler(Deterjanlar)	0.5 “
Fenolik Maddeler	0.002 “
Yağ ve Gres	0.1 “
Koliform EMS / 100 ml	5.000
Fekal Koliform EMS/100ml	2.000
Cıva	0,001 (mg / l)
Kadmmyum	0,01 “
Kurşun	0,05 “
Bor	1.0 “
Baryum	2.0 “
Gümüş	0,05 “
Nikel	0,05 “
Kobalt	0,02 “
Krom(Toplam)	0,05 “
Selenyum	0,01 “
Bakır	1.0 “
Çinko	5 “
Arsenik	0,05 “
Siyanür	0.02 “
Fluorür	1,5 “
Sülfür	0.002

Radyoaktif Maddeler : Toplam Alfa (a) Aktivitesi 10 pCi / l

Toplam Beta (B) Aktivitesi 100 pCi / l ' den az olacak

Tarım İlaçları : Toksisitesine bağlı olarak 0,001 – 0,1 mg / l arası olacaktır.

Arıtılmış suların özellikleri yukarıda değerlerinin üzerine çıkmayacaktır.

İÇME SULARININ FİZİKSEL VE KİMYASAL ÖZELLİKLERİ

Madde İsmi	Müsaade Edilebilir Değer	Maksimum Değer
1- Zehirli Maddeler		
Kuşun (Pb)	-	0.05 mg/1
Selenyum (Se)	-	0.01 mg/1
Arsenik (As)	-	0.05 mg/1
Krom (Cr + 6)	-	0.05 mg/1
Siyanür (C N)	-	0.2 mg/1
		0.01 mg/1
2- Sağlığa Etki yapan Maddeler		
2.1 Florür (F)	1.0	1.5 mg/1
2.2 Nitrat (NO ₃)	-	45 mg/1
3- İçilebilme Özelliğine Etki yapan Maddeler		
3.1 Renk	3 Birim	50 Birim
3.2 Bulanıklık	5 Birim	25 Birim
3.3 Koku ve tad	Kokusuz Normal	Kokusuz Normal
3.4 Buharlaştırma kalıntısı	500 mg /1	1500 mg/1
3.5 Demir (Fe)	0.3 mg /1	1.0 mg/1
3.6 Mangan (Mn)	0.1 mg /1	0.5 mg/1
3.7 Bakır (Cu)	1.0 mg /1	1.5 mg/1
3.8 Çinko (Zn)	75 mg /1	1.5 mg/1
3.9 Kalsiyum (Ca)	50 mg /1	200 mg/1
3.10 Magnezyum (Mg)	200 mg /1	150 mg/1
3.11 Sülfat (SO ₄)	200 mg /1	400 mg/1
3.12 Klorür (Cl)	7.0-8.5	600 mg/1
3.13 pH	0.1 mg /1	6.5-9.2
3.14 Bakiye Klor	-	0.5 mg/1
3.15 Fenolik maddeler	0.5 mg/1	0.02 mg/1
3.16 Alkil benzil sülfonat	500 mg/1	1.0 mg/1
3.17 Mg + Na ₂ SO ₄		1000 mg/1
4- Kirlenmeyi Belirten Maddeler		
4.1 Toplam organik maddeler	3.5 mg/1 ')	
4.2 Nitrit	-	-
4.3 Amonyak	-	-

1-Sudaki toplam organik maddenin litrede 3.5 mg 1 aşması halinde bakteriyolojik muayenesine özellikle titiz davranılacaktır.

Sınıf 1 Kaynak suları ve sınıf 2 içme sularında, 100 ml de koliform bakteri sayısı sınıf olacaktır. Ancak aerobacter, aerogenes ve freundii menşeli koliform bakteri varlığı suyun içilmesine engel teşkil etmez.

TS 266/Nisan /1965
(T S E) T Ü R K S T A N D A R D L A R I

UDK 663.7:543

FÖY – III
BAKTERİYOLOJİK ÖZELLİKLER

Beş tane 10 ml ve bir tane 1 ml ekime göre yapılan tahmin deneyde 48 saatin sonunda tüplerdeki gaz durumu

Ekilen Su Miktarları						100 ml de koliform Bakteri		
Sayısı								
10	10	10	10	10	1			
-	-	-	-	-	-	2 den az	(0)	
+	-	-	-	-	-	2,2	(2)	
+	+	-	-	-	-	5		
+	+	+	-	-	-	8,9	(9)	
+	+	+	+	+	-	15		
+	+	+	+	+	+	39		
+	+	+	+	+	+	39 dan çok	(40)	
-	-	-	-	-	+	2		
+		-	-		-	-	+	4,4
(4)								
+		+	-		-	-	+	7, 6
(8)								
-	-	-	-	-	+	12		
+	+	+	+	-	+	21		

Sonuç :

Sınıf 1 Kaynak suları ve sınıf 2 içme sularında, 100 ml de koliform bakteri sayısı sınıf olacaktır. Ancak aerobacter, aerogenes ve freundii menşeli koliform bakteri varlığı suyun içilmesine engel teşkil etmez.